

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

HISTORISCH OVERZICHT EN STAATSINRICHTING VANAF 1848

Nederland (1848-1914)

1 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de demonstraties (uiteindelijk) geleid hebben tot de (nieuwe) Grondwet (van 1848)/geleid hebben tot het inperken van de macht van de koning / dat de koning en de gegoede burgerij bang werden en bereid waren meer rechten en vrijheid toe te kennen aan de (iets) lagere burgerij.

2 B

3 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Een Tweede Kamerlid heeft de wetgevende macht 1
- Deze machten zouden gescheiden moeten zijn om te voorkomen dat één persoon misbruik maakt van zijn positie (belangenverstrengeling) / te veel macht krijgt (of een voorbeeld daarvan) / zijn eigen regels bepaalt 1

Opmerking

Het tweede antwoord moet inhoudelijk over de scheiding der machten gaan of een voorbeeld daarvan geven.

4 B

Vraag	Antwoord	Scores
5	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verbetering van de werkomstandigheden door het Kinderwetje, omdat het Kinderwetje verbood dat kinderen jonger dan twaalf jaar werkten (in de fabriek) 1 • Niet genoeg verbetering volgens sommigen, omdat (één van de volgende): 1 <ul style="list-style-type: none"> – het Kinderwetje kinderen ouder dan twaalf jaar niet beschermde. – de wet niet gold voor arbeid op het land/in het huishouden/in de huisnijverheid. – de wet niet gecontroleerd werd / er geen arbeidsinspectie bestond. – er geen compensatie kwam voor de ouders (hun kinderen moesten naar school/mochten niet werken) / de lonen te laag waren. 	
6	<p>maximumscore 2</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het socialisme opkwam voor emancipatie/gelijkheid van de arbeiders / de (werk)omstandigheden van arbeiders wilde verbeteren / de positie van arbeiders (wettelijk) wilde beschermen 1 • in de bron staat dat er lange werkdagen waren / er sprake was van kinderarbeid 1 	
7	C	
8	<p>maximumscore 1</p> <p>het liberalisme / de liberale stroming</p>	
9	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – (toegang tot goedkope) grondstoffen – (een grotere) afzetmarkt – goedkope arbeidskrachten – infrastructuur <p>per juist antwoord</p>	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

De **arbeiders** kunnen het meest tevreden zijn, want (één van de volgende):

- ze wonnen de strijd voor algemeen kiesrecht.
- ze hadden een sterke organisatiegraad (bijvoorbeeld door middel van een politieke partij/organisatie, media, verenigingen, enzovoort).

of

De **confessionelen** kunnen het meest tevreden zijn, want (één van de volgende):

- ze wonnen de schoolstrijd / de financiële gelijkstelling van confessionele scholen werd gerealiseerd.
- ze hadden een sterke organisatiegraad (bijvoorbeeld door middel van een politieke partij/organisatie, media, verenigingen, enzovoort).

of

De **vrouwen** kunnen het meest tevreden zijn, want (één van de volgende):

- ze wonnen de strijd voor (algemeen) vrouwenkiesrecht.
- ze kregen het recht op toegang tot allerlei vormen van onderwijs.

Opmerking

Alleen als na een keuze een juist, bijpassend argument volgt, wordt 1 scorepunt toegekend.

Door de tijd heen

11 maximumscore 2

Eerst 1, daarna 4, vervolgens 3 en ten slotte 2.

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)

12 maximumscore 2

• bericht 2	1
• bericht 4	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De prentbriefkaart is uit 1916, want (één van de volgende):

- Rusland is (nog) lid van het bondgenootschap (en na 1917 niet meer).
- De Verenigde Staten zijn (nog) geen lid van het bondgenootschap (en na 1917 wel).

Opmerking

Alleen als na een juiste keuze een juiste verklaring volgt, wordt 1 scorepunt toegekend.

14 maximumscore 1

de Dodendraad

Het Interbellum (1918-1939)

15 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De politieke stroming is: socialisme / communisme 1
- De stroming die de aanslag pleegt, krijgt de schuld van het verlies van de Eerste Wereldoorlog/de wapenstilstand (die geleid heeft tot de overgave van Duitsland) / van het in de steek laten van de Duitse soldaten/het Duitse leger (omdat deze stroming verantwoordelijk wordt gehouden voor de revolutie/onrust in Duitsland aan het eind van de Eerste Wereldoorlog/het ondertekenen van de Vrede van Versailles) 1

16 maximumscore 2

nummer 4, 5 en 7

- indien drie antwoorden juist 2
- indien twee antwoorden juist 1
- indien minder dan twee antwoorden juist 0

17 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is (twee van de volgende):

- terreur
- zuiveringen
- vervolging van (politieke) tegenstanders
- strafkampen
- showprocessen
- dictatuur / geen rechtsstaat
- totalitair

Opmerking

Alleen als er twee juiste antwoorden zijn gegeven, wordt 1 scorepunt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
18	A	
19	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> De meest betrouwbare informatie: bron 3, want het boek over het leven van Hitler is gebaseerd op een diversiteit aan (primaire) bronnen / de historicus is geen belanghebbende / het boek is wetenschappelijk verantwoord Minder betrouwbare informatie (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> bron 1, want de dagboekschrijfster baseert zich op diverse geruchten / gebruikt secundaire/niet-betrouwbare bronnen / was ten tijde van de moord in Berlijn/niet in München. bron 2, want de krant baseert zich op partijdige/officialle bronnen van de nazi-overheid / vrijheid van drukpers was er niet in die tijd / de krant bericht niet objectief/is voor Hitler/tegen de SA-leider. 	<p>1</p> <p>1</p>
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Alleen als bij het eerste antwoord na bron 3 een juist argument volgt, wordt 1 scorepunt toegekend.</i></p> <p><i>Alleen als bij het tweede antwoord na bron 1 of 2 een juist, bijpassend argument volgt, wordt 1 scorepunt toegekend.</i></p>	
20	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de mislukte staatsgreep van Hitler/de NSDAP (in München in 1923).</p>	
21	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat Hitler/de NSDAP na 1933 aan de macht gekomen is / dat de postzegel op een positieve manier het gedachtegoed van Hitler/de NSDAP weergeeft (en dat zou vóór 1933 niet gekund hebben).</p>	
22	<p>maximumscore 2</p> <p>Bij land 1 hoort a (= constitutionele monarchie).</p> <p>Bij land 2 hoort d (= extreem rechtse dictatuur).</p> <p>Bij land 3 hoort c (= extreem linkse dictatuur).</p>	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
23	C	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De Kristallnacht was mede een gevolg van antisemitisme en rassenwetten, want Jodenhaat/**antisemitisme** kwam onder een groot deel van de Duitse bevolking voor. Deze Jodenhaat werd in wetten vastgelegd door de invoering (in 1935) van **rassenwetten**, waardoor Joden geen burgerrechten meer hadden.

Opmerking

Als beide begrippen in een juiste onderlinge samenhang en betekenis worden gebruikt, worden 2 scorepunten toegekend.

Als de betekenis van beide begrippen juist wordt weergegeven, maar zonder onderlinge samenhang en betekenis, wordt 1 scorepunt toegekend.

25 maximumscore 2

nummer 4, 5 en 6

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)

26 D

27 maximumscore 2

Eerst 1, daarna 3, vervolgens 5, dan 2 en ten slotte 4.

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

28 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De bestemming was: een vernietigingskamp/concentratiekamp (bijvoorbeeld Auschwitz of Sobibor) 1
- Voorbeelden dat de situatie nog erger zou worden (twee van de volgende): 1
 - Hij zou vernemen dat mensen werden/zijn familie werd vergast.
 - Hij zou dwangarbeid moeten verrichten/onder zware omstandigheden moeten werken.
 - Er vonden (zware) mishandelingen plaats.
 - Er moest in het kamp gewerkt en geleefd worden onder zware omstandigheden.

Opmerking

Alleen na het noemen van twee juiste voorbeelden wordt het tweede scorepunt toegekend.

29 maximumscore 2

Bij situatie 1 hoort begrip a (= aanpassing).

Bij situatie 2 hoort begrip e (= tewerkstelling).

Bij situatie 3 hoort begrip c (= gelijkschakeling).

Bij situatie 4 hoort begrip b (= collaboratie).

Bij situatie 5 hoort begrip f (= verzet).

indien vijf antwoorden juist	2
indien vier of drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

30 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het doel van de Slag om Arnhem was de verovering van de brug (over de Nederrijn) / om via de brug (over de Nederrijn bij Arnhem) Duitsland binnen te trekken, 1
- Bij de tweede deelscore moet het scorepunt altijd worden toegekend, ongeacht of er wel of geen antwoord gegeven is, en ongeacht het gegeven antwoord. 1

31 B

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Europa en de wereld (1945-1989)

32 D

33 B

34 B

35 C

36 C

37 maximumscore 2

- De Muur werd gebouwd, omdat (te) veel Oost-Duitsers naar het Westen/West-Berlijn vluchtten / om de DDR te beschermen tegen leegloop 1
- De westerse landen grepen niet in, want de bouw (van de Muur) vond plaats in de invloedssfeer van de Sovjet-Unie/op het grondgebied van de DDR / want ze wilden geen oorlog riskeren / want de rechten van West-Berlijners werden niet (ernstig genoeg) geschonden 1

38 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- aanpassing van de abortuswet / de vrouw beslist / baas in eigen buik
- de pil in het ziekenfonds
- economische zelfstandigheid/deelname van vrouwen aan betaalde arbeid
- gelijke beloning voor hetzelfde werk
- herverdeling van huishoudelijke taken/zorgverantwoordelijkheden
- deelname van meer vrouwen aan het hoger onderwijs
- deelname van meer vrouwen in openbaar bestuur en politiek
- erkenning eigen seksualiteit/seksuele vrijheid

per juist antwoord 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

De nieuwe wereldorde (vanaf 1990)

39 maximumscore 2

Bij uitspraak 1 past d (= het poldermodel).
 Bij uitspraak 2 past e (= de verzorgingsstaat).
 Bij uitspraak 3 past c (= de nationale identiteit).
 Bij uitspraak 4 past b (= de multiculturele samenleving).

indien vier antwoorden juist	2
indien drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

40 maximumscore 1

Nederland moet **wel** lid van de EU blijven, omdat (voorbeeld van een juist argument):

- Nederland een handelsland is / economisch afhankelijk is van de andere EU-landen.
- de EU Nederland veel economisch/financieel voordeel heeft opgeleverd.

of

Nederland moet **geen** lid van de EU blijven, omdat (voorbeeld van een juist argument):

- Nederland ook handel kan drijven/winst kan maken zonder lid te zijn van de EU / de EU Nederland geld kost.
- er dan meer economische vrijheid is / er minder economische regels zijn waar Nederland zich aan hoeft te houden.

Opmerking

Alleen als na een keuze een juist, bijpassend argument volgt, wordt 1 scorepunt toegekend.

41 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Door de tijd heen

42 maximumscore 2

Voorbeelden van historische gebeurtenissen die leidden tot optimisme en een verklaring daarvoor zijn (één van de volgende combinaties):

- De invoering van het Marshallplan 1
- want hierdoor kon de economie van (West-)Europa weer groeien (nadat de economie in Europa door de Tweede Wereldoorlog was verzwakt) 1
- of
- De oprichting van de EGKS/(E)EG/EU/komst van de euro 1
- want hierdoor ontstond (Europese) samenwerking/was er minder ruimte voor onderlinge vijandigheden / is er al meer dan 70 jaar onderling geen oorlog meer geweest 1
- of
- De val van de Muur/de Duitse eenwording/het uiteenvallen van de Sovjet-Unie 1
- want hierdoor kwam er een einde aan de Koude Oorlog/aan de dreiging van een kernwapenoorlog 1
- of
- Het sluiten van ontwapeningsverdragen 1
- want hierdoor kwam er ontspanning tussen het Oosten en het Westen 1

Opmerking

Alleen als na een juiste historische gebeurtenis een juiste, bijpassende verklaring volgt, mag het tweede scorepunt worden toegekend.

43 maximumscore 2

Eerst 5, daarna 4, vervolgens 1, dan 3 en ten slotte 2.

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

Bronvermeldingen

De internetbronnen zijn voor het laatst geraadpleegd op 12 juni 2017.

- bron 1 naar: D. Hermans en D. Hooghiemstra, Voor de troon wordt men niet ongestraft geboren, Amsterdam 2010, pag. 241
- bron 2 naar: <http://www.ijzereneeuw.nl/stoom/het-zware-arbeidersleven>
- bron 3 naar: <https://www.denederlandsegrondwet.nl>
- bron 4 naar: Tilburgsche Courant, 1 augustus 1914
- bron 5 naar: <http://i.ebayimg.com/images/g/l-IAAOSwgQ9Vy3wl/s-l1600.jpg>
- bron 6 naar: Tilburgsche Courant, 12 oktober 1916
- bron 7 <https://www.dhm.de/lemo/bestand/objekt/pli16837>
- bron 8 naar: https://nl.wikipedia.org/wiki/Grote_Zuivering
- bron 9 naar: <https://www.historischnieuwsblad.nl/nl/artikel/5527/hier-spreekt-moskou.html>
- bron 10 <http://www.magbuzz.de/9-november-1923.html>
- bron 11 eigen beheer Cito / CvTE
- bron 12 <http://geheugenvannederland.nl/?nl/items/NAGO02:IISG-30051000311446>
- bron 13 naar: Völkische Beobachter, 20 april 1939
- bron 14 foto 1: <http://www.sjlg.nl/mavo/files/ned-kanon-1939--1600x1200-.jpg>
foto 2: <http://www.geschiedenisbeleven.nl/bombardement-rotterdam-oorlogsdaad-misdaad/>
foto 3: http://www.historien.nl/wp-content/uploads/2013/05/Duitse_parachutisten_landen_in_Nederland_op_10_mei_1940b.jpg
foto 4: <http://www.isgeschiedenis.nl/wp-content/uploads/2013/12/Wilhelmina-Radio-Oranje.jpg>
foto 5: <http://www.metronieuws.nl/rotterdam/2015/05/de-aanval-op-rotterdam-van-dag-tot-dag>
- bron 15 naar: K. Huisman, De twintigste eeuw in meer dan 100 verhalen, Amsterdam z.j., pag. 202-205
- bron 16 http://www.pegasusarchive.org/arnhem/Photos1/Pic_BridgeBombed_2.htm
- bron 17 naar: Dagblad Amigoe di Curaçao, 7 mei 1945
- bron 18 naar: Trouw, 30 november 1995
- bron 19 naar: www.oecd.org/general/themarshallplanspeechatharvarduniversity5june1947.htm
- bron 20 <http://www.geheugenvannederland.nl/?nl/items/RA01:30051001478905>
- bron 21 naar: A.J.P. Taylor, Standaardgeschiedenis van de 20e eeuw. Foto's, feiten en figuren, deel 6, 1951 tot 1965, Antwerpen 1969, pag. 84
- bron 22 naar: de Telegraaf, 25 januari 1970
- bron 23 naar: Pim Fortuyn, A hell of a job. De verzamelde columns, Rotterdam 2002, pag. 17-18, 22-24, 32-33 en 84
- bron 24 naar: <http://www.volkskrant.nl/opinie/laat-middels-referenda-de-volkswil-spreken~a4179194/>
- bron 25 omschrijving 1: <http://theses.ubn.ru.nl/bitstream/handle/123456789/3132/Habets,%20G.W.M.%2015-08-2016.pdf?sequence=1>
omschrijving 2: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:-LUbNidnkc0J:www.omroepbrabant.nl/%3Fnews/124026632/Koningin%2BBeatrix%2Bop%2Bbezoek%2Bin%2BOeffelt.aspx+&cd=3&hl=nl&ct=clnk&gl=nl>
omschrijving 3: <http://www.isgeschiedenis.nl/nieuws/voetbal-oorlog/>
omschrijving 4: http://www.detrouwehonden.nl/?page_id=462
omschrijving 5: http://www.detrouwehonden.nl/?page_id=179